

Hodnocení: 3 body – trochu nepřesné, trochu nejasné, trochu zavádějící

Eva Lukášová, 215851

Písemná příprava 4.

COLLINS, H. M. / PINCH, T. J. (1998 [1993]): *The Golem: What everyone should know about science*. Cambridge: Cambridge University Press – kapitola 1: „Edible knowledge: The chemical transfer of memory“, str. 5-26.

Alternativní název: Konkurenčním experimentům nelze věřit: sociální formování zájmu vědeckého výzkumu

Collins a Pinch se v textu věnují konkrétní epizodě ve vědeckém výzkumu. Jedná se o příběh zkoumání hypotézy, že paměť lze chemicky přenášet z jednoho živočicha na jiného. Autoři textu popisují vývoj testování této hypotézy od počátečních experimentů na červech, přes myši a krysy, až po karasi. Na příběhu je přitom dobře patrné, jak jsou jednotlivé skupiny vědců nedůvěřivé vůči výsledkům experimentů jiné skupiny a jejich interpretace se různí. Nedůvěra je v tomto konkrétním příběhu umocněna faktem, že se jednalo o kontroverzní téma. Nicméně celý příběh není uzavřen vyvrácením či přijetím hypotézy o chemickém přenosu. Téma zaniká spolu se smrtí vědců, kteří se jím zabývali, publikací kritických prací a upřením pozornosti vědců na jinou oblast. Ukazuje se tak, že proces vědeckého bádání lze zkoumat sociologicky. Záleží na jednotlivých vědcích či vědeckých skupinách, co se stane tématem výzkumu. Není to určeno vnějším objektivním světem, ale je to spoluurčováno sociálně, vědci samotnými. Ačkoli se kritiky konkrétních experimentů mohou v budoucnu ukázat jako neoprávněné z odborného hlediska, v danou chvíli hrají sociální roli, formují, která témata si pozornost vědců udrží, a která nikoli.